

Centrum Wsparcia Doradczego

Obszary Strategicznej Interwencji w strategii rozwoju ponadlokalnego

II FORUM WYMIANY DOŚWIADCZEŃ 23.06.2023 R.

Fundusze
Europejskie
Pomoc Techniczna

Rzeczpospolita
Polska

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

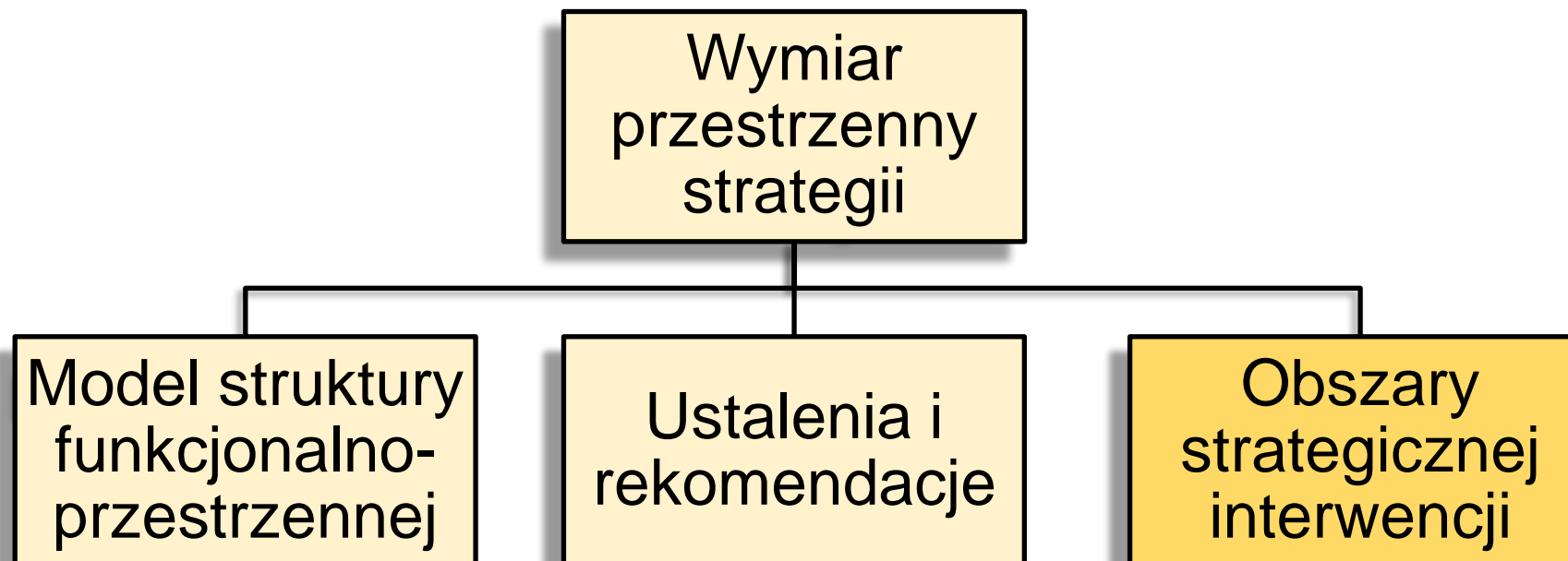
Unia Europejska
Fundusz Spójności

FUNDACJA
FUNDUSZ
WSPÓŁPRACY

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

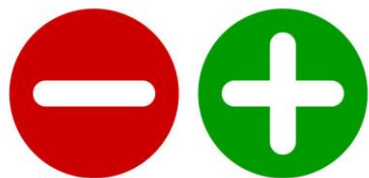
definicje

U S T A W A
z dnia 6 grudnia 2006 r.
o zasadach prowadzenia polityki rozwoju
Art. 5, pkt 6b

„określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne”.

KSRR 2020

(...) obszary, wobec których (a) wymagana jest interwencja rządu, ze względu na ciężar, którego region sam nie jest w stanie udźwignąć oraz (b) obszary, które ze względów społecznych, gospodarczych lub środowiskowych wywierają lub mogą w przyszłości wywierać istotny wpływ na rozwój kraju.

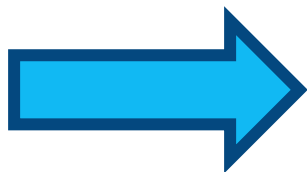
Wskazywanie terytoriów występowania potencjałów oraz barier rozwoju

Wskazywanie terytoriów realizacji wybranych celów strategicznych i szczegółowych

Wskazanie terenów przeznaczonych dla podejmowania interwencji publicznej

Wskazanie głównych kierunków dla polityki przestrzennej

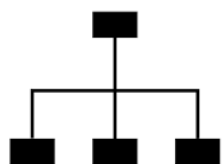
poziom krajowy i wojewódzki

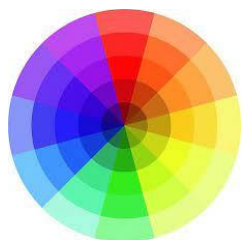
W większości przypadków OSI wojewódzkie i krajowe opierają się na granicach administracyjnych, głównie na poziomie gminnym, w niektórych przypadkach dotyczy też powiatów lub podregionów.

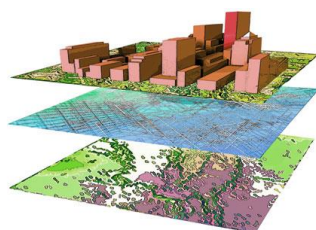
Praktyka wyznaczania OSI na poziomie regionalnym wyraźnie wskazuje, że w większości strategii wojewódzkich OSI wyznaczone są w taki sposób, aby wspierany był obszar całego województwa.

OSI wyższego rzędu, pełni rolę nadrzędną do OSI niższego rzędu, np. w strategii rozwoju ponadlokalnego punktem wyjścia dla wskazywania OSI, obok wniosków z diagnozy, jest strategia wojewódzka.

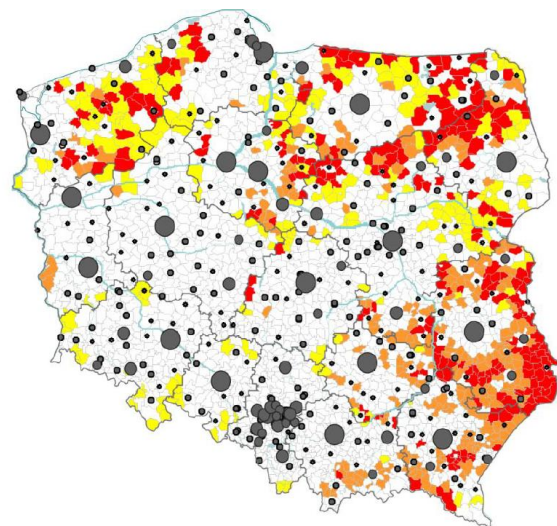

Strategia wojewódzka nie wyczerpuje ogromu i złożoności problemów lokalnych, dlatego dawać powinna gminom i partnerstwom gmin możliwości do doprecyzowania lub wskazanie autorskich OSI kluczowych z punktu widzenia społeczności i władz lokalnych

W strategiach rozwoju województw występuje częściowe (czasem kompletne) pokrywanie się obszaru strategicznej interwencji z obszarem funkcjonalnym, ale rola OSI i rola MOF-u jest odmienna.

Obszary zagrożone trwałą marginalizacją

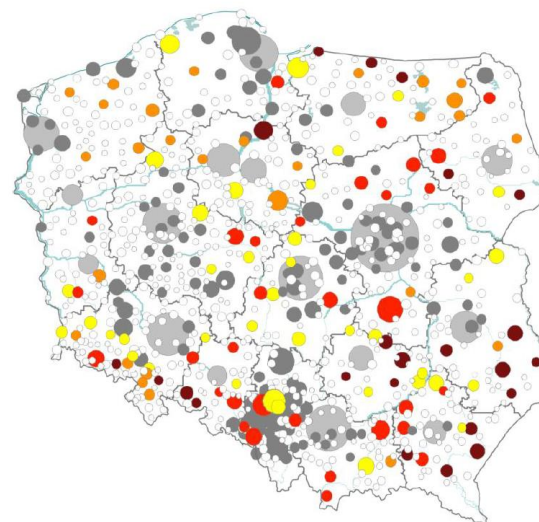
Typy obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją, na których występuje kumulacja problemów

- Spolecznych
- Ekonomicznych
- Spoleczno-ekonomicznych

Ranga osadnicza miast

- Stolica kraju lub województwa
- Inne miasta >100 tys. mieszkańców
- Inne miasta powiatowe grodzkie
- Inne miasta stolice powiatów >20 tys. mieszkańców
- pozostałe stolice powiatów

Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze

Typologia miast średnich tracących funkcje

- Słaba utrata funkcji, mocno niekorzystna sytuacja społeczno-gospodarcza
- Słaba utrata funkcji, niekorzystna sytuacja społeczno-gospodarcza
- Utrata funkcji, mocno niekorzystna sytuacja społeczno-gospodarcza
- Utrata funkcji, niekorzystna sytuacja społeczno-gospodarcza

- Pozostałe miasta w kategorii "średnich"
- Miasta wojewódzkie
- Miasta <20 tys. mieszkańców i powiatowe <15 tys. mieszkańców

Uwaga: wielkość kół proporcjonalnie do liczby ludności

Polska Wschodnia

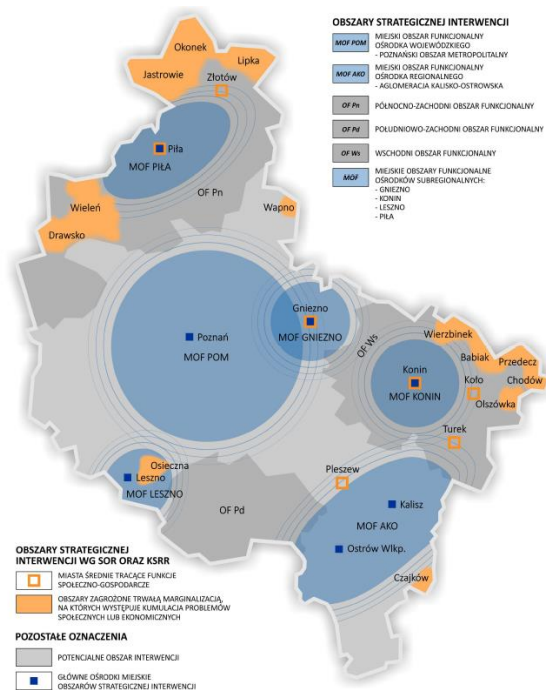

Śląsk

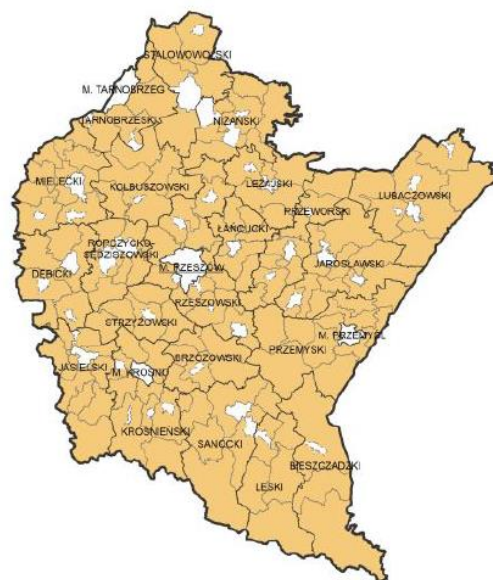
OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

OSI w strategiach wojewódzkich - przykłady

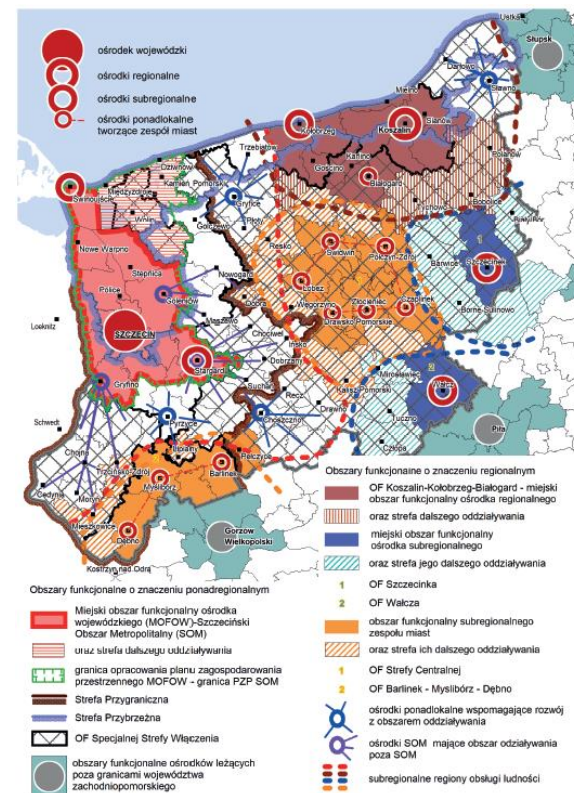
Obszary strategicznej interwencji w Wielkopolsce o indykatorywnym zasięgu

Obszary wiejskie województwa podkarpackiego

Obszary funkcjonalne w województwie zachodniopomorskim

Subregionalne ośrodki wzrostu

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

OSI w Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego

Obszary Strategicznej Interwencji z poziomu krajowego

 Obszary zagrożone trwałą marginalizacją

Miejskie Obszary Funkcjonalne Ośrodków Subregionalnych i Lokalnych

 Ośrodki lokalne (Krosno Odrzańskie, Gubin)

Miejskie Obszary Funkcjonalne Ośrodków Subregionalnych i Lokalnych (poza partnerstwem)

 rdzeń Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego

 obszar Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego

 Ośrodek Subregionalny/Miasto Średnie

 obszar Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Subregionalnego

 obszar potencjalnego rozszerzenia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego

Obszary przygraniczne (gminy zakwalifikowane do obszaru ze względu na występowanie)

 I pas

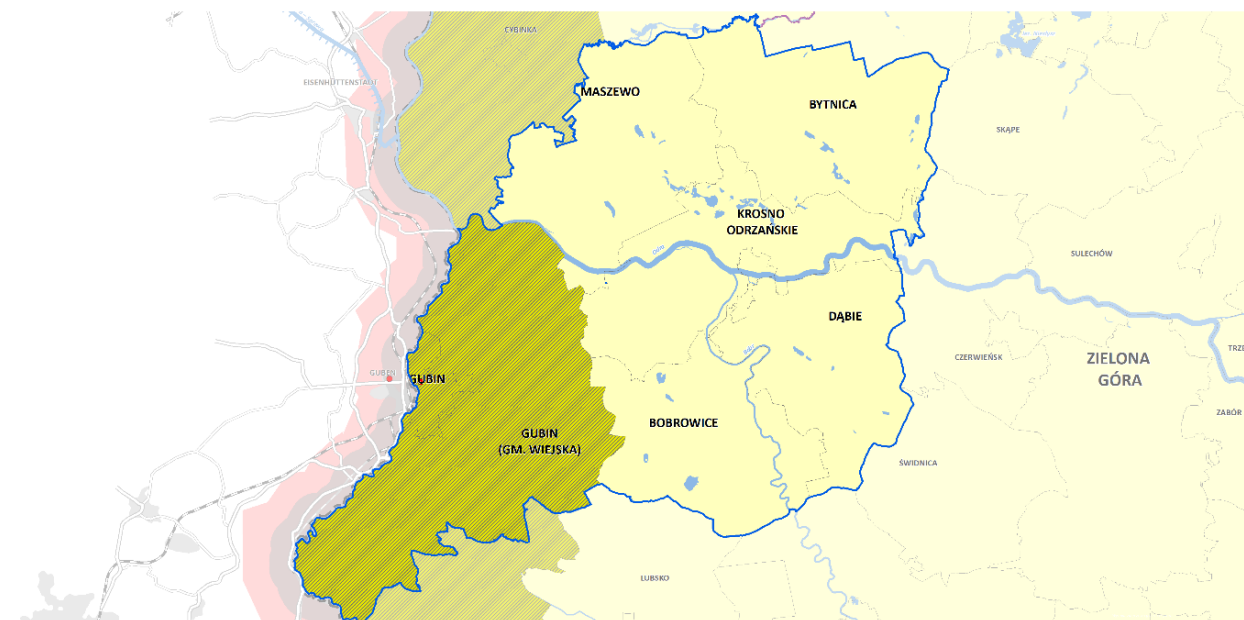
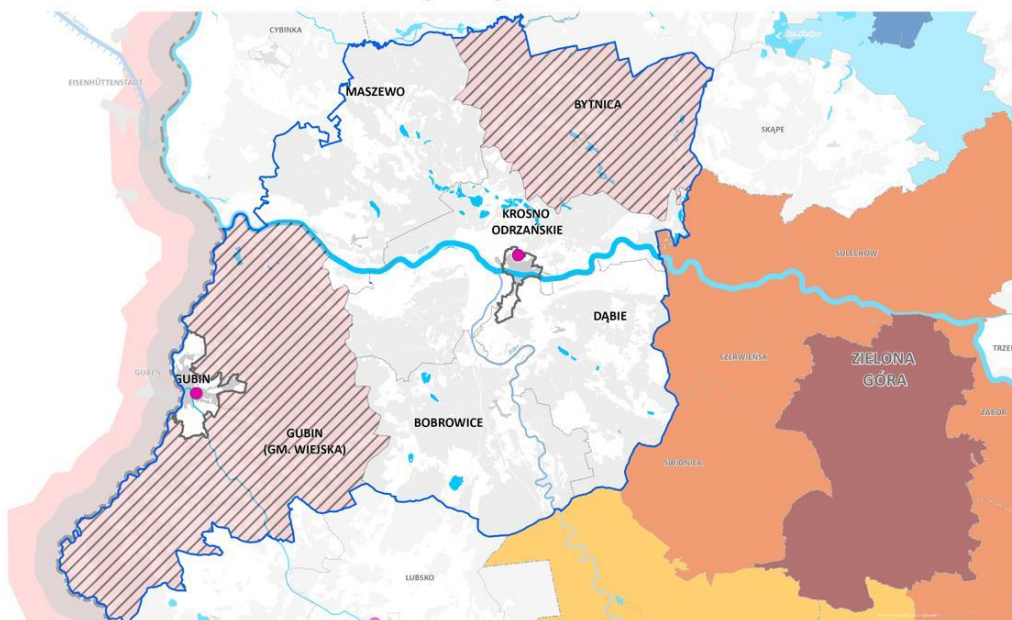
 II pas

 granica gminy

Obszary przygraniczne (poza partnerstwem)

 I pas

 II pas

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

OSI w Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego

Obszary wiejskie

- gminy o utrudnionych warunkach rozwoju
- gminy o najtrudniejszej sytuacji społeczno gospodarczej wskazane zarówno z poziomu krajowego, jak i regionalnego
- gminy o najtrudniejszej sytuacji społeczno gospodarczej wskazane z poziomu krajowego

Obszary wiejskie (poza partnerstwem)

- gminy wchodzące w skład Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego i Ośrodka Subregionalnego
- gminy o utrudnionych warunkach rozwoju
- gminy o najtrudniejszej sytuacji społeczno gospodarczej wskazane z poziomu krajowego

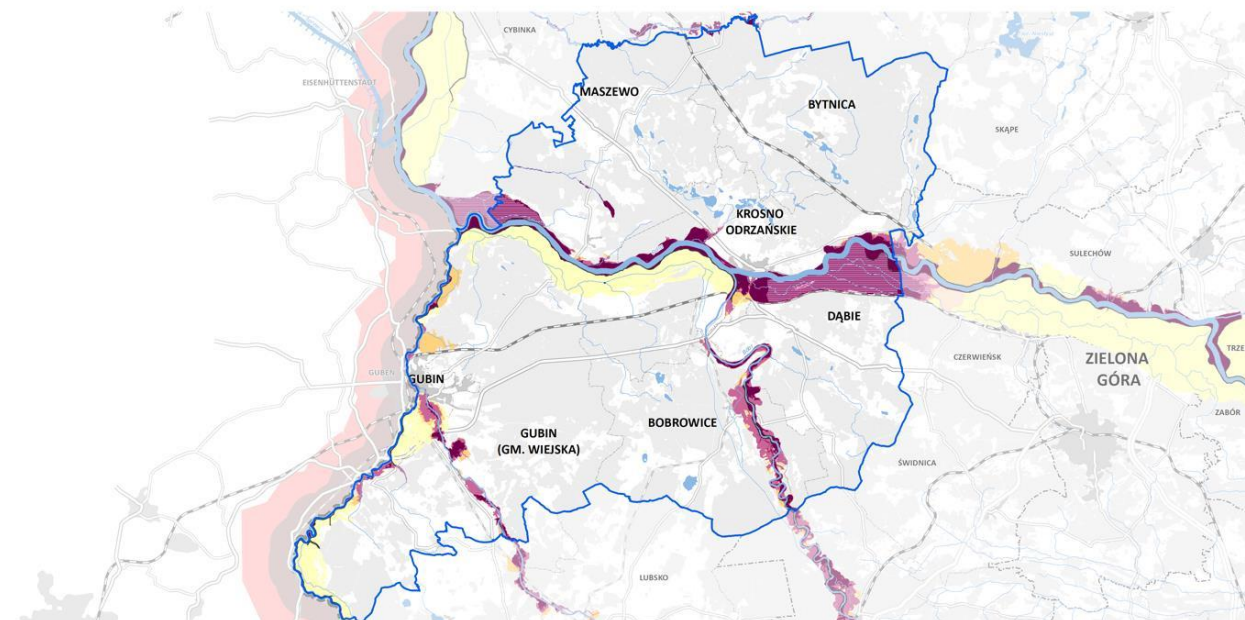
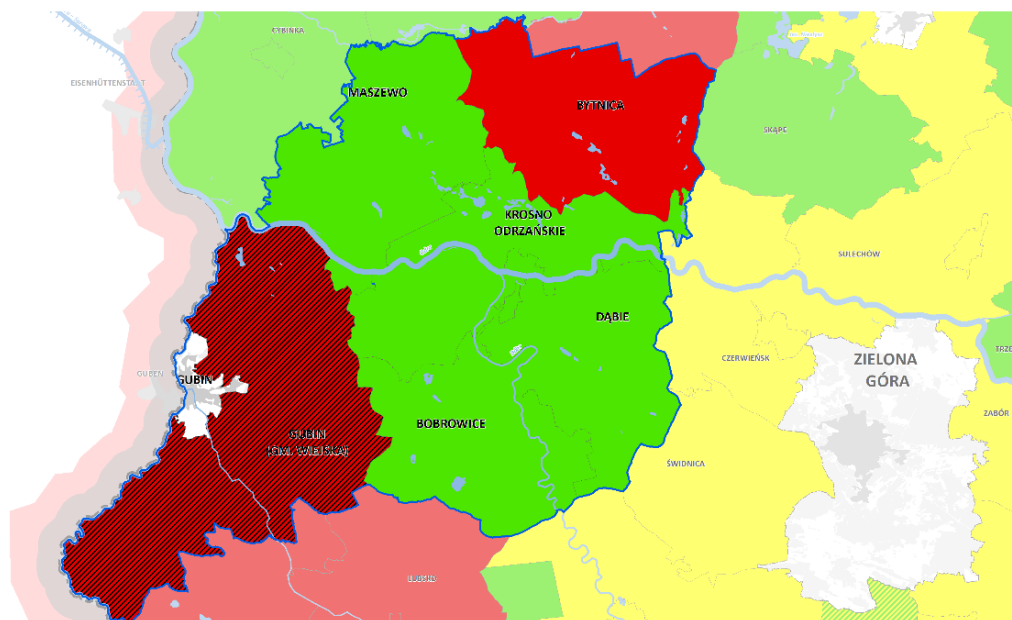
obszary szczególnego zagrożenia powodzią

- obszar o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi $Q=10\%$
- obszar o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi $Q=1\%$
- obszar o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi $Q=0,2\%$
- obszar narażony na zalanie w przypadku uszkodzenia wałów

pozostałe obszary zagrożenia powodzią

główna infrastruktura przeciwpowodziowa

- wał przeciwpowodziowy
- polder

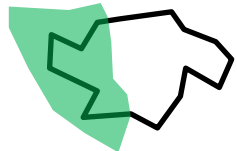

OSI na poziomie lokalnym i ponadlokalnym nie są obligatoryjnym elementem strategii.

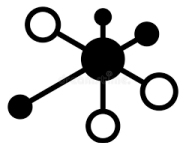
wyznaczane były dla terenów, na których w trakcie sporządzania diagnozy stwierdzono istotne bariery lub potencjały rozwoju.

nie są determinowane granicami administracyjnymi, lecz sposobem relacji i organizacji działających w danym terytorium podmiotów.

Do OSI włączono najważniejsze elementy konstytuujące dany obszar tj. kluczowe działania i przedsięwzięcia

korespondują z wyznaczonymi celami strategicznymi i szczegółowymi, a także z innymi elementami wymiaru przestrzennego strategii

nie przesądzają o kierunkach wsparcia IZ, nie jest to ich głównym zadaniem. Wsparcie IZ jest tylko jedną z możliwych dróg dla realizacji założeń OSI.

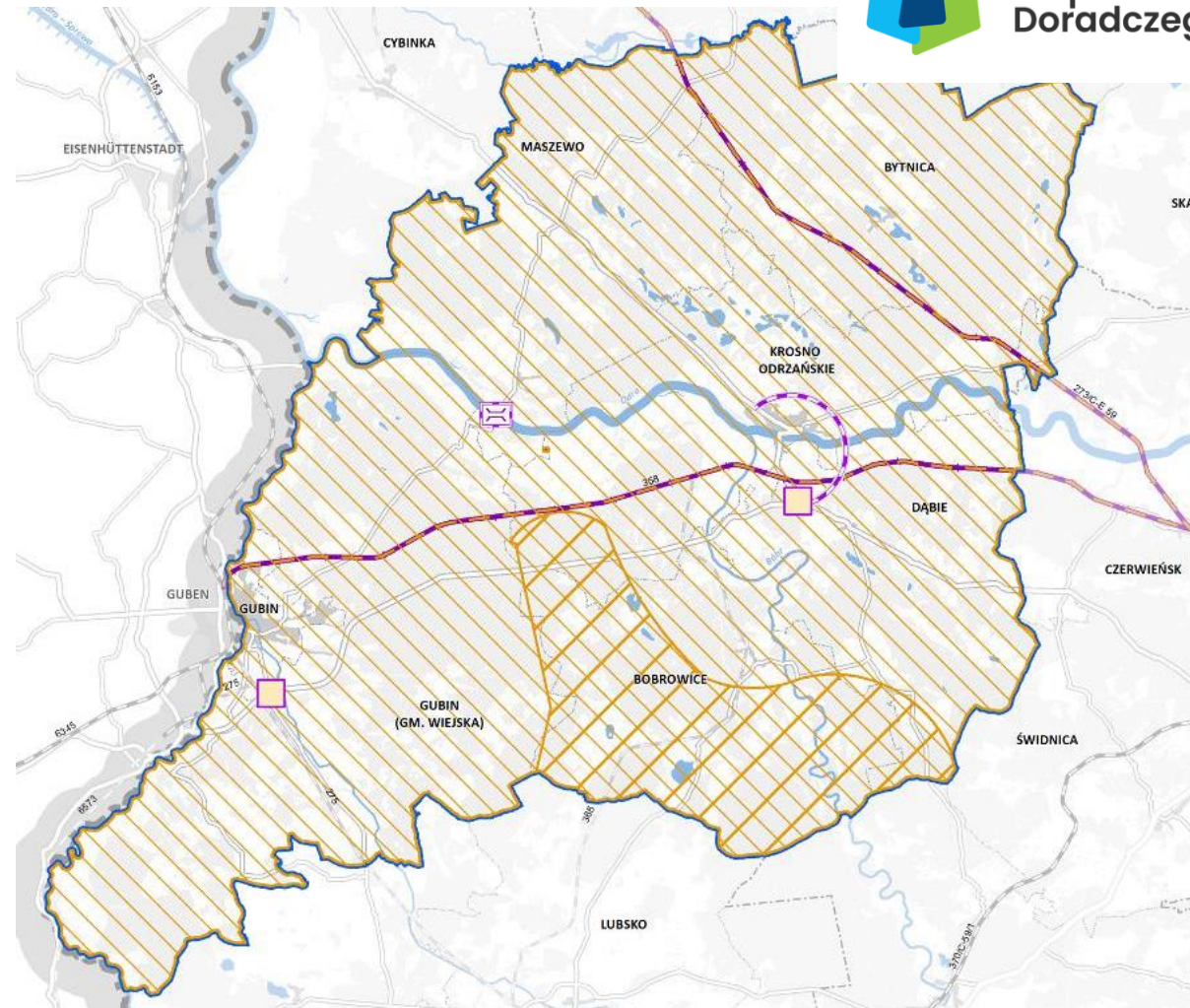
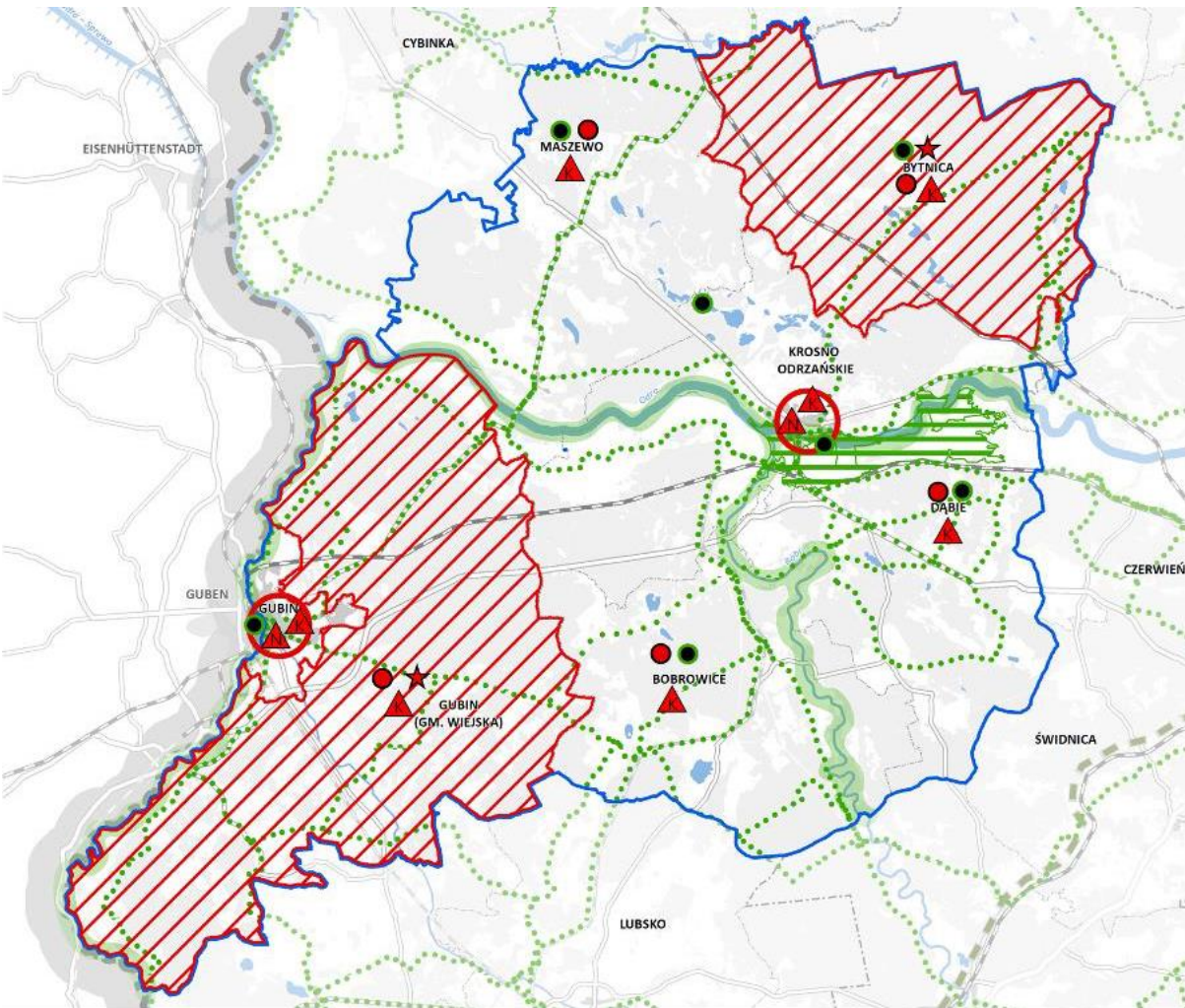

OSI ponadlokalne i lokalne charakteryzują się większą szczegółowością pod względem zarówno delimitacji, jak i wskazywania dedykowanych konkretnym obszarom, działań i projektów.

integrują planowanie strategiczne i przestrzenne

OSI kluczowe dla Krośnieńskiego Obszaru Funkcjonalnego

OSI - I Bieguny rozwoju miast jako obszar dostosowania do zmian demograficznych

- Wzmocnienie oferty edukacyjnej
- Obszary do rozbudowy lub rewitalizacji
- Lokalne centra aktywizacji
- Ośrodek lokalny
- Wzmocnienie oferty kulturowej

OSI - II Koncentracja potencjału atrakcyjności przyrodniczo – turystyczno – kulturowych

- Postulowane ścieżki rowerowe wraz z miejscami obsługi rowerzystów
- Postulowane szlaki kajakowe wraz z budową infrastruktury
- Funkcje strategiczne - ośrodek sportowo - wypoczynkowy (zalew krosnieński koncepcja)
- Strategiczne przedsięwzięcia punktowe wspomagające atrakcyjność turystyczną

OSI-III Transformacja energetyczna i dostosowanie do zmian klimatu

- Rozwój sektora odnawialnych źródeł energii OZE
- Rozwój rolnictwa ekologicznego w skali mikroregionalnej

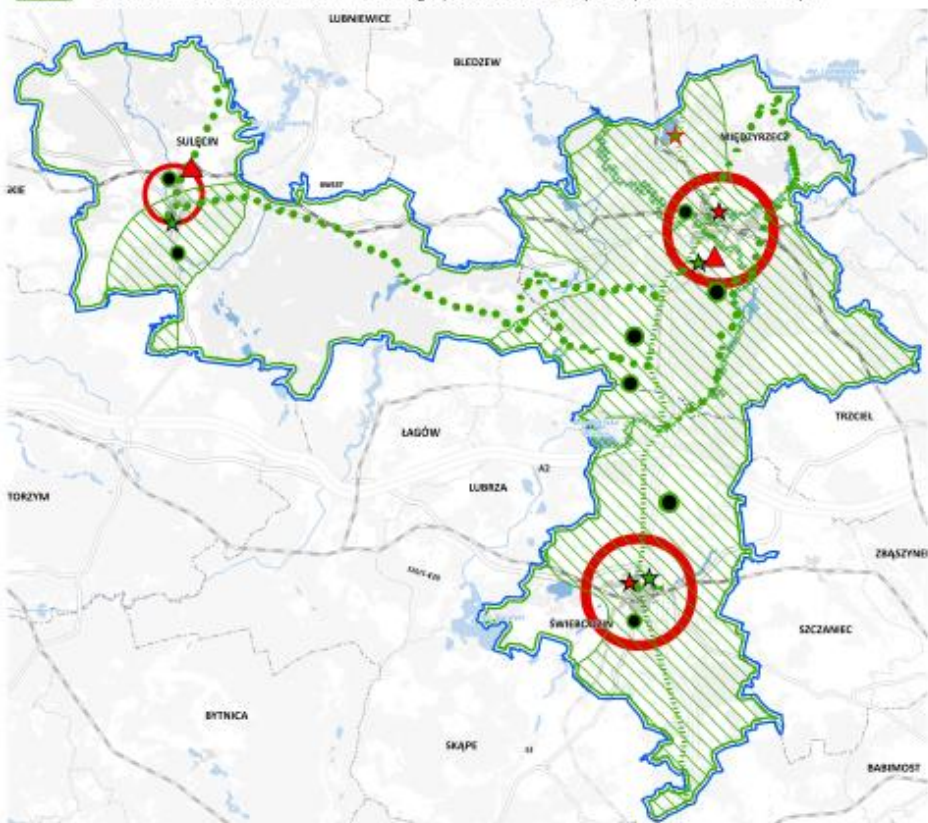
OSI-IV Koncentracja problemów dostępności transportowej

- Postulowana modernizacja linii kolejowej nr 358, 273
- Postulowana budowa mostu w Połęcku
- Wzmocnienie powiązań komunikacyjnych wraz z budową obwodnic
- Postulowane tereny inwestycyjne

OSI kluczowe dla Świebodzińsko-Międzyrzeckiego MOF

OSI - I Bieguny rozwoju miast jako obszar dostosowania do zmian demograficznych

- Wzmocnienie oferty edukacyjno - kulturowej
- Obszary do rozbudowy lub rewitalizacji
- Ośrodek subregionalny
- Ośrodek lokalny
- OSI - II Koncentracja potencjału atrakcyjności przyrodniczo – turystyczno – kulturowych**
- Postulowane ścieżki rowerowe wraz z miejscami obsługi rowerzystów
- Postulowane tereny rekreacyjno-zielone
- Postulowane szlaki kajakowe
- Strategiczne przedsięwzięcia punktowe wspomagające atrakcyjność turystyczną
- Funkcje strategiczne - ośrodek spotowo - wypoczynkowy
- Dostosowanie do skutków zmian klimatu - zagospodarowanie wód opadowych na terenach rolniczych

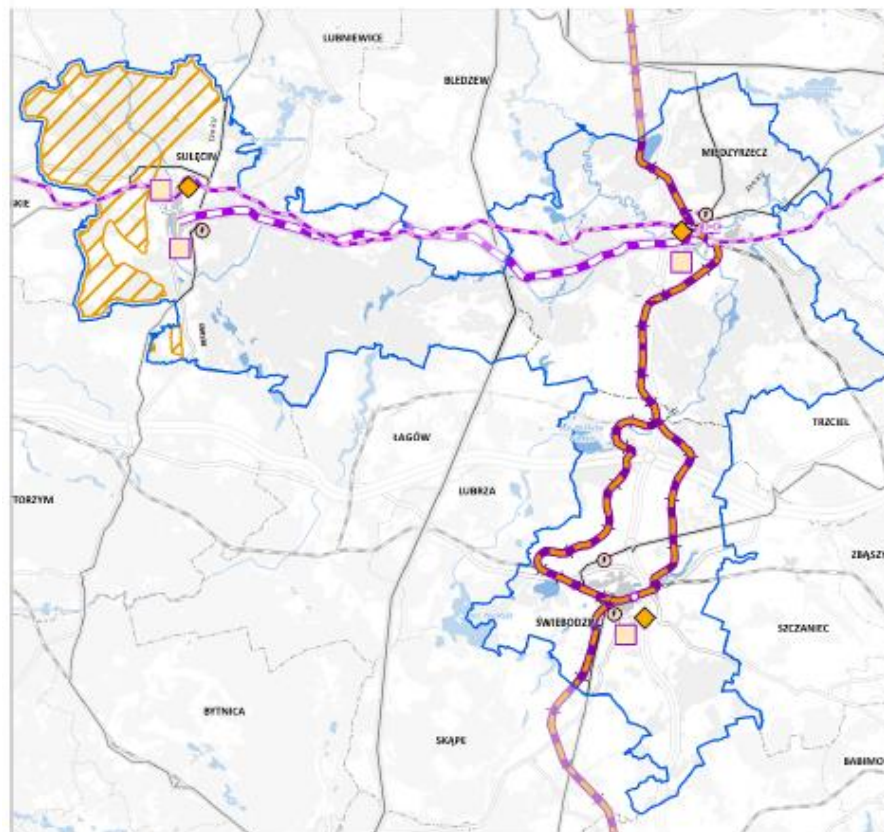

OSI-III Transformacja energetyczna i dostosowanie do zmian klimatu

- Obszary działań związanych z obniżeniem emisyjności - termomodernizacja, fotowoltaika
- Rozwój sektora odnawialnych źródeł energii OZE

OSI-IV Koncentracja problemów dostępności transportowej

- Postulowana modernizacja oraz budowa kolejowej magistrali zachodniej (2 warianty przebiegu linii kolejowej z zaznaczonymi kluczowymi kolizjami przejścia przez A2)
- Modernizacja węzła przesiadkowego
- Wzmocnienie powiązań komunikacyjnych wraz z budową obwodnic
- Postulowane tereny inwestycyjne
- Postulowane rozwiązanie inwestycyjne na linii kolejowej 364

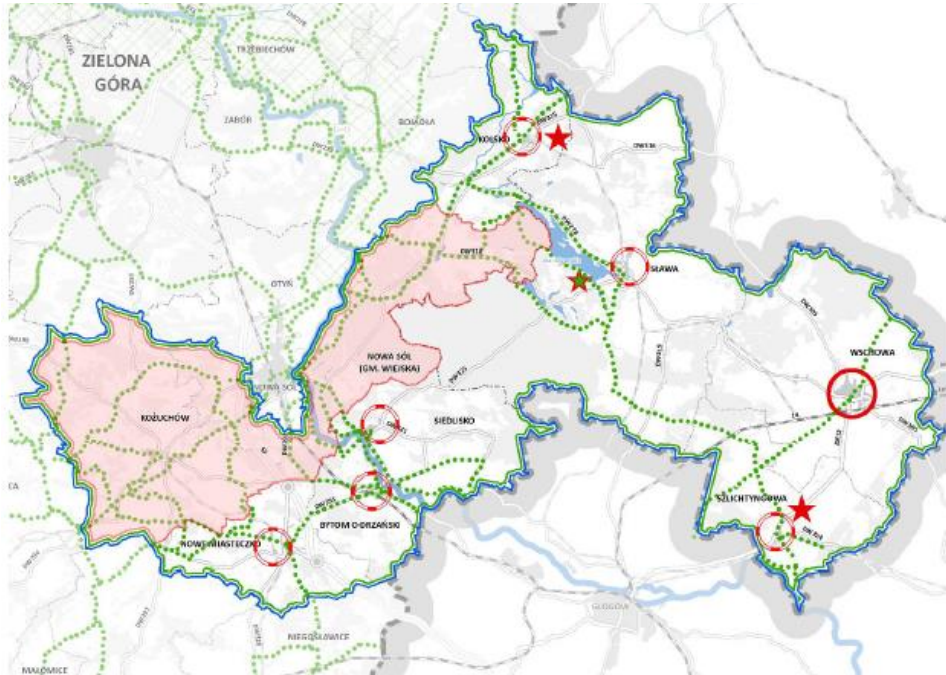
OSI kluczowe dla Partnerstwa Lubuska 9

OSI - I Biegun rozwoju miasta oraz obszarów miejskich jako obszar dostosowania do zmian demograficznych

- Obszary do rozbudowy lub rewitalizacji
- Obszar ośrodka wojewódzkiego
- Ośrodek lokalny
- Pozostałe ośrodki gminne

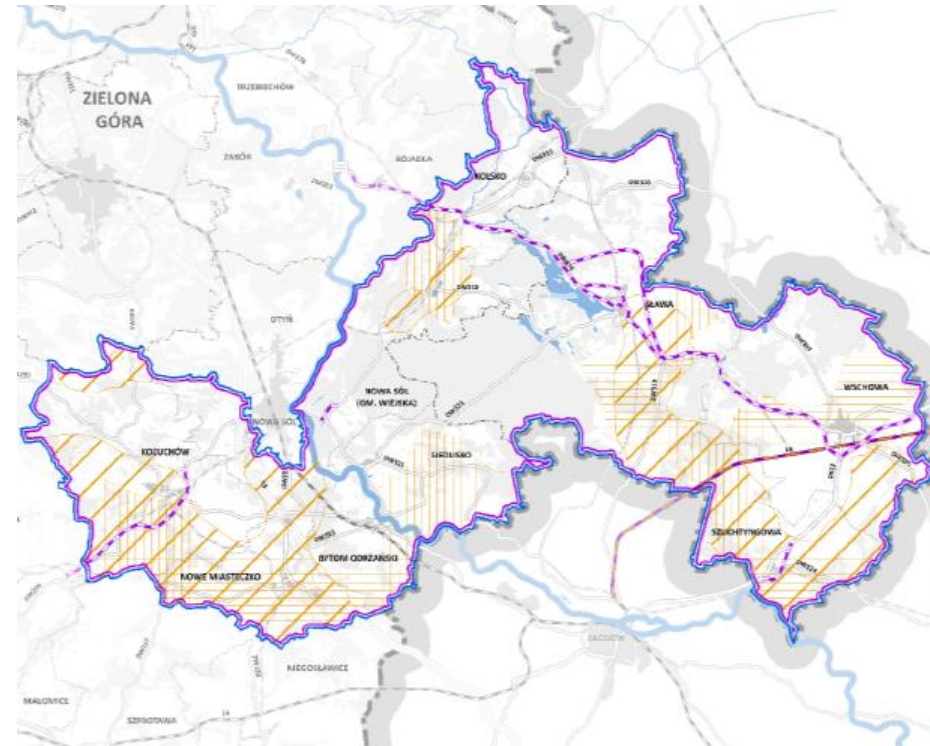
OSI-II Koncentracja potencjału atrakcyjności przyrodniczo – turystyczno – kulturowych

- Postulowane ścieżki rowerowe wraz z miejscami obsługi rowerzystów
- Obszary predysponowane pod obiekt prawnie chroniony
- Funkcje strategiczne - ośrodek sportowo - wypoczynkowy

OSI-III Transformacja energetyczna i dostosowanie do zmian klimatu

- Rozwój sektora odnawialnych źródeł energii OZE
- Dostosowanie do skutków zmian klimatu - zagospodarowanie wód opadowych na terenach rolniczych
- OSI-IV Koncentracja problemów dostępności transportowej**
- Postulowana modernizacja linii kolejowej nr 14
- Wzmocnienie powiązań komunikacyjnych wraz z budową obwodnic

Centrum Wsparcia Doradczego

Dziękuję za uwagę

marek.karzynski@zmp.poznan.pl

marcin.turzyński@zmp.poznan.pl

grzegorz.roman@zmp.poznan.pl

www.cwd.info.pl

www.miasta.pl

@CentrumWsparciaDoradczego

@ZwiazekMiastPolskich

Fundusze
Europejskie
Pomoc Techniczna

Rzeczpospolita
Polska

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

Unia Europejska
Fundusz Spójności

FUNDACJA
FUNDUSZ
WSPÓŁPRACY

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH